

v Spodnje Grušovje pri Šmarju pri Jelšah k Lubejevemu bratu, kjer se je zasledovani zadrževal v zadnjem času. Ko je Franc Lubej videl orožnike, se je skril na kozolec. Orožniki so Lubejevo skrivališče obkolili in ga pozvali na predajo. Ker pa Lubej ni ubogal, se je podal orožniški narednik na kozolec, da ga prime. Kakor hitro pa je pobegli kaznjene uvideli, da mu je zastavljen vsak izhod, je zahteval kozolec in z njim vred zgorel. Narednik se je komaj rešil s skokom s kozolca. Od Franca Lubeja je preostalo po požaru samo zgozleno truplo. Lubeja dolžijo več tatvin, vlomov in še drugih zločinov.

Dva večja vlomna. V Artičah pri Brežicah so oplenili še neodkriti nočni vlomilec trgovino trgovca Jakoba Drnča. Vdrli so skozi okno in so odnesli raznega blaga za 4000 din. — V Skofji Loki so se splazili v noči vlomilec v trgovino Ivana Guzelja skozi izložbeno okno, katerega so odprli s smrekovim drogom. Odnesli so iz glavne tobačne zaloge cigaret za 5520 din, iz trgovine pa 13 nalivnih peres v vrednosti 750 din in razne čokolade za 300 din. Raznega drugega blaga se pa niso dotaknili.

Družinska žaloigra. V Predosljah pri Kranju na Gorenjskem se je zgodil v družini premožnega posestnika Franca Dolharja zločin, ki je pretresel vso okolico. Pri Dolharjevih sta počila ob eni ponoči dva strela. Domača hči je planila iz hiše v vas klicat sosede na pomoč, ker da so napadli Dolharjeve tolovaji. Ko so prihiteli sosede, so našli na postelji v krvi 70 letnega gospodarja Dolharja. Stari je še dihal in je hitel najstarejši sin France v Kranj po zdravnika ter je obvestil spotoma o žalostnem dogodku orožnike v Pre-

dosljah. Zdravnik je ugotovil, da je predrla kroglja iz samokresa gospodarja Dolharja glavo nad ušesom. Malo je upanja na okrevanje, a kljub temu so smrtnonevarno obstreljenega očeta prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Orožniki so pričeli z zaslišanjem domačih. Mlajši 30 letni sin Tone je znal edini povedati, da gre za roparski napad. Tolovaj je streljal najprej na mirno spečega očeta, nato pa je oddal še nanj strel v njegovi sobi, o čemer priča luknja na zofi. Ker se je zdelo orožnikom Tonetova izpoved sumljiva, so ga trdneje prišli in je priznal, da je sam ustrelil očeta. Po oddanem strelu v očetovo glavo se je umaknil v svojo sobo, ustrelil v zofi in začel vpiti, da gre za razbojniški napad. Medtem ko sta telkali mati in sestra prestrašeni po sobi, je sam stekel na žago, spustil vodo, na kar je razsvetlila domača elektrika vso hišo. Spotoma je še zakopal samokres na vrtu. Dolharjevi posedajo poleg posestva žago, mlin ter lastno elektrarno. Sin Tone je na glasu poštenega ter delavnega fanta. Preiskava bo že dognala razloge za grozno dejanje. — Stari Dolhar je čez par dni podlegel poškodbam v bolnišnici, ne da bi se prej zavedel.

Za 16.000 din ukradenih kolekov. Na Tyrševski cesti v Ljubljani sta prišla drug za drugim v trafiko Ivane Dolharjeve dva lepo oblečena neznanca. Eden je zahteval cigarete, drugi nemški časopis. Prvi kupovalec je vzel iz žepa zdravilni prašek, ga použil in prosil trafikantinja za kozarec vode. Prodajalka je stopila v kuhinjo po vodo in ko se je vrnila, tujcev ni bilo nikjer in z njima vred je izginila mapa, v kateri je bilo za 16.000 din raznih kolekov.

Kratke tedenske novice

Radi odstopa Dobrudže Bolgariji sta se načelno sporazumeli romunska in bolgarska vlada. Tozadevna podrobna pogajanja so se pričela dne 11. avgusta.

Po želji romunskega kralja Karola, ki hoče pospešiti pogajanja in sporazum z Bolgarijo glede Dobrudže, sta se sestala 10. avgusta v nekem kraju ob Črnem morju romunski kralj Karol in bolgarski kralj Boris.

Zadnje nedeljo se je vršila po soglasnih poročilih iz Londona in iz Berlina nad Rokavskim prelivom doslej največja letalska bitka. Nemci poročajo, da so zbili v dveh spopadih 89 angleških letal, sami pa jih izgubili 14. Angleži pa pravijo, da so uničili okoli 60 nemških letal, sami pa jih pogrešajo 26. V teh bojih je sodelovalo na vsaki strani okrog 400 letal. Tudi v ponedeljek se je vršila velika bitka istotam.

Angleško ministrstvo za deželno varnost je objavilo, da je bilo od nemških letalskih napadov meseca julija v Angliji ubitih 258 ljudi, od teh 178 moških, 57 žensk ter 23 otrok izpod 16 let. Hudo ranejnih je bilo 351 ljudi.

Ker pišejo angleški listi o bombardiranju Rima, odgovarjajo italijanski z grožnjo, da bodo v tem primeru italijanska letala bombardirala London in tudi druga angleška mesta.

Sin bivše avstro-ogrske cesarice Zite, nadvojvoda Robert, se je javil v službo pri angleški vojski.

V Piazenci v Italiji je prišlo do strahovite eksplozije v veliki tovarni za izdelovanje streliva. Tovarna je čisto razdejana. Ubityh in ranjenih je zelo veliko ljudi.

Ameriške Združene države bodo posegle v vojno po ruski sodbi proti koncu. Usoda Anglije ne povzroča Zedinjenim državam veliko skrbi, ker so prepričane, da se bo mogla upirati vsaj tako dolgo, da se bodo one popolnoma pripravile na poseg v vojno. Združene države žele zato dolgo vojno, da si z njo zagotovijo v bodočnosti čim večji vpliv.

Ameriški dobro obveščeni krogi izjavljajo, da so iz najverodostojnejših inozemskih virov dobili vest, da je francoska vlada v Vichyju odredila, da se francoske čete uprejo, če bi Japonci izvršili napad na francosko vzhodnoazijsko kolonijo Indokino.

Ameriški predsednik Roosevelt je izdal poseben proglas, v katerem poziva vse Američane, naj se udeležijo v čim večjem številu molitev za svetovni mir. Molitve bodo trajale devet tednov.

Hoover, bivši predsednik Združenih ameriških držav, je začel z angleško in nemško vlado pogajanja za proučitev možnosti odposiljanja hrane v Nizozemsko, Belgijo, Poljsko in Norveško. Komisija je ugotovila, da grozi 18 milijonom ljudi v teh državah lakota.

Dobiček 400 ameriških industrijskih podjetij, ki izdelujejo strelivo, orožje ter letala, znaša letos 2.280.000.000 dolarjev. Nekaterim vojna nese lepe dobičke!

Po vsej Japonski se nadaljujejo protiangelske demonstracije, ker so se izjavili vsi poskusi, da bi prišlo med Anglijo in Japonsko do sporazuma.

Ljudje, varujte se mešetarjev!

Letošnje leto nam je Bog dal nekaj sadja. Spomladi ni bilo sicer najugodnejše vreme, ko je drevje cvetelo, vendar so vsaj nekatere sorte dobro obrodile. Ravno, ker sadna drevesa niso tako polna, so sadeži toliko lepši in debelejši, kjer seveda toča ni že opravila svojega. Po količini sadja ne bo bogve kaj dosti. Sadna trgovina za rane vrste se je že začela. V Slovenskih goricah so se sukale cene od 2 do 2.50 din.

Opažamo pa nekaj pri tej sadni trgovini, kakor žalibog še marsikje drugje. Na to sadno trgovino so se vsipali razni mešetarji, prekupci vseh vrst, kakor se vsujejo pridne čebele na ajdo ob dobri paši, oziroma, še bolje povedano, kakor lačne kobilice na zelene travnike, da jih osušijo in ogrizejo, kolikor se le da. So to ljudje, ki jim drugače ni za nobeno delo, ampak le za lahek in navadno tudi nepošten zaslužek.

Kako smo oblagodarjeni z mešetarskim zardom, bo najbolj jasno, če vam povemo, da v malem kraju v Slov. goricah kar na 11 mestih prekupejo sadje. Dobro se ti ljudje razumejo na svoj posel. Za vabo ponudijo ka-

ko paro več, skrbno pa se ogibljejo javne tehtnice, da bi jim ta ne zmešala nepoštenih računov. Raje tehtajo na svoje »tehtnice« na malo, vsako košaro posebej, da je dobiček pri vsaki posamezni košari bolj gotov. Da pri tem pride do razburljivih prizorov, ki so vse prej kakor lepi, se razume. Tudi niso ti ljudje tako izbirični in ne gledajo toliko na kakovost sadja, dobro jim je vse, tudi zeleno sadje, samo da se čimveč zasluži, pri tem pa zopet trpi ugled našega sadja.

Kmetje, kje je naša stanovska zavest tudi v tem oziru! Kako dolgo se bodo še razni nepoštenjaki igrali s sadovi žuljev naših rok?

Pač lepe in hvaležne naloge še čakajo naše kmečko združništvo!

Sodoben človek je sebičen in površen brezdomec, ki ne pozna drugih vzorov nego nizkotno uživanje in polno denarnico.

Dr. Jože Jeraj v knjigi »Slovenici in Jugoslovijci«, ki se dobi v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru in Ptuj za 2 din.

Mogočni Jurij

Povest iz domačih hribov

Ameriški inženir in prva morská min. L. 1776. je izbruhnila sedemletna vojna med Američani in Angleži. Istega leta je napravil hrabri Američan David Bushnet prvo vožnjo s podmornico, ki jo je sam zgradil. V njujorški luki je bil usidran tedaj angleški vojni brod »Cagle«, ki je s topovi grozil mestu in pristaniškimi napravam. Bushnet se je odločil ladjo napasti. Napolnil je sod s 75 kg smodnika, ga privezal na svojo podmornico in se v varstvu temne bližal ladji. Sod je imel pripravljen zažigalec. Bushnet je nameraval pritrčiti svojo »mino« k angleški ladji, toda ker je bilo morje zaradi visoke plime razburkano, se mu je mina izmuznila iz rok. Bushnetu ni kazalo drugega, kot da se je moral oddaljiti

Preden se je hlapec spravil, se je Tilka še pomenila z njim in mu še naročila, kar se ji je zdelo potrebno. Nato je jela otroka pripravljati na sprejem svetih zakramentov, ki mu jih bo duhovnik danes podelil. Njegova duša bo postala bela ko sneg in postal bo podoben angelčku in v srce mu bo prišel sam Jezušček in mu bo prinesel srečo, kakor je ni večje na zemlji; le rad mora imeti Jezuščka. Na kratko ga je spomnila glavnih verskih resnic in mu je molila kratke molitvice. Deček, ki je že dve leti hodil v šolo in je bil bister in brihten, jo je pazljivo poslušal in je potihoma molil za njo.

Ko so čez eno uro prišli gospod z Najsvetejšim, so našli otroka že tako dobro pripravljenega, da jim je bilo treba le še nekaj malega dodati. Čudili so se skrbnosti in preudarnosti, s katero je nova Končnikova gospodinja znala vse tako lepo urediti...

Z nenavadnim razumevanjem in očitnim veseljem je sprejel Tonček telo Gospodovo. Potem je obležal tiho, obraz se mu je razvedril, kaplan pa so ga dali v sveto poslednje olje. V kotu je klečal Končnik in si z rokami

16

podpiral glavo. Tilkinim očem ni ušlo, da ga je sveto opravilo silno prevzelo.

Ta večer je bilo videti, da je otroku odleglo. Ponoči pa se je obrnila bolezen na hudo in od ure do ure je bilo huje. Mlado življenje pa se je uporno branilo smrti. Ves drugi dan in vso naslednjo noč je deček stokal in se dušil. Strašno je bilo Končniku, ko je gledal otrokovo trpljenje in videl, da ne more pomagati. Ni pa se mogel v srcu nahvaliti, da je bila mati pri otroku. Nežna materina roka je znala vse drugače kakor njegova okorna in nerodna. Rahlo je dvigala otroku glavo, previdno mu je brisala pot s čela, mu hladilno pahljalo in mu na vse načine skušala lajšati bolečine; vse, kar je storila, je navdihala materinska ljubezen, ki jo je tudi otrok očitno občutil, kajti večkrat se je ozrl nanjo z ljubečim pogledom. Da na smrt bolni otrok ni bil brez ljubeče matere, to je bila Končniku največja tolažba.

Drugo noč sta Jurij in Tilka spoznala, da ni več pomoči in da se Tončkov življenje bliža kraju. Otrok je le še potihoma ječal, obraz mu je postal temnorjav, nosnici sta se mu drgetaje odpirali in zapirali. Kljub temu je Tilka Juriju zopet velela, naj gre in naj se spočije. Jurij se je branil, naslonil pa se je za mizo v kot in nekoliko zadremal. Tedaj je čul, kako je mati govorila otroku:

»Tonček, kmalu pride Jezušček. Peljal te bo k angelčkom v nebesa. Tam bo lepo. Ančka je tudi tam. Reci